

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Opera

P. 1-3 nebst Inventarium

Gerson, Jean

[Straßburg], 1488

Propositio in concilio ex parte regis francie

[urn:nbn:de:bsz:31-300759](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-300759)

hos terroribus/hos pmissis in errorem suum trahat. Ita ut si fieri potest moueantur etiam electi. **¶** Uide sedulo ac iterum iterumque recogita/ait animalis homo/ ne fortassis obinde prestetur tam desideratis/ sine iam iamque in ianuis existenti/pacifice desine/grandis obex/vel totalis disruptio.

¶ Aturo nihil hic tale timendum. **¶** O strenuissimi pugiles fidei. **¶** O potentissimi legum diuinarum defensores. Nihil inquam tale timendum; timentibus deum/et obedientibus iussioni/qua dicit. Nolite terri ab eis qui corpus occidunt/animam uero occidere non possunt. Ita dico uobis hunc timere. timeatur deus/ et non terreat homo time deum (suadet agu.) et minantem mundum uniuersum ridebis. Tollatur hec suspiciosa pigri formidatio/dicentis leo est in uia/deuorandus sum quia profecto magna unica securitas est nil time re preter deum. Cuius hec iussio est. **¶** Usque ad mortem certa p iusticia/ et iterum. Esto fidelis usque ad mortem/ et similia. **¶** Potueramus rem hanc in longius deducere/ pro interim satis sint breues et pauca considerationes/quasi totidem radij moralis/ luminoseque ueritatis. **¶** Prouidendum est hereticali deuiationi demoni p ecclesiastica membra serpenti/non minus celeriter et efficaciter quam scismati sup cotendemia de papatu. Ecclesia quippe magis in fide quam in secundario capite fundata est. **¶** Prouidendum est constantius p hoc sacrum concilium ad extirpationem errorum/emendationem errantium quanto qui errant plures sunt potentiores et maiores. **¶** Quod si quis dixerit quod bella suscitabunt/diffamat eos nimis/neque ei leuiter credi debet. **¶** Prouidendum est ad emendationem errantium/p eos qui se dicunt amicos eorum uigilantiori sollicitudine quam per extraneos ceteris paribus. **¶** Prestantes scienter impedimentum ne errantes resipiscant/ et corde credant ad iusticiam/ et ore faciant confessionem ad salutem/habendi sunt hostes capitalis errantium et salutis eorum. **¶** Prestantes scienter impedimentum ne tollantur errores/ et errantes corrigantur/redidituri sunt rationem de damnis omnibus tam spiritualibus/ quam temporalibus que obinde perueniunt aut ueniunt. **¶** Omisio seu dissimulatio prestantium impedimentum nedum positine sed priuatiue uel omisiue/directe uel indirecte/per cantelas humanas/ ne tollantur errores/causat suspicionem de fau-

toria heretice prauitatis/quandoque leuem/ quandoque uehementem/quandoque conuincen- tem iuxta uarietatem obligationum. **¶** In excusabilior et aliquando perniciosior est error in principijs legis naturalis/ si cut sunt precepta decalogi/ quam planum et uisitatum intellectum uerborum apud omnes uentes ratione/ quam sit error in articulis fidei/ qui sunt supra nature facultatem. Et in agibilibus quam speculabilibus. **¶** Conditionalis protestatio uel confessio/ non sufficit ad purgationem legitimam/ super publicatione uel defensione uel auocatione errorum/ quorum oppositas ueritates tenetur errans explicita fide tenere. **¶** Diffamatus publice et notorie/ super publicatione aut defensione errorum contrariorum recte fidei et moribus tenetur seipsum purgare/ si potest coram iudice legitimo etiam nemine cum personam accusante/ tenetur enim seruare famam propriam/ et ab alijs scandala prestata remouere. **¶** Per regnum per christianitatem uic potest efficacius et diuinius procurari quam per legitimam extirpationem errorum/ et correctionem errantium. **¶** Querre prouisionem super extirpatione errorum/ et correctione errantium non est impedire prosecutionem unionis ecclesie/ sed est eam iuuare et accelerare multis attentis. ita ut uerum sit/ quod oportet unum facere/ et aliud non obmittere. **¶** Explicit

Sequitur propositio

facta coram concilio generali Constantiensi ex parte regis francie per examum sacre theologie professorem/ dominum Cancellarium parisiensem. Anno domini. M. cccc. lxxi. die quinta maii. Responsio ad quendam propositionem ex parte dñi Burgundie per episcopum Aterabastensem prius uidelicet secunda dicti mensis factam.

¶ Reuerendissimi patres ac domini percellissimi/ deo in super amantissimi/ egregij ac spectabiles uiri doctissimi atque sapientes. Deus qui glorificatur in concilio sanctorum magnus et terribilis mihi locuturo. imo nobis humilibus ambasiatoribus christianissimi francorum regis/ pro parte sua et ueritatis catholice defensione locutus/ coram hoc sacrosanctorum concilio/ in spiritu pacis et lenitatis congregato/ in quo glorificatur deus. exponendus est in primis/ ac sibi dicendum cum

Propositio facta

propheta. **D**ens iudicium tuum regi da. **A**ccō
modū satis est quod sequitur / et iusticiam
tuam filio regis. **I**uste quidem sic exposci
mus. rite sic exordimur. quoniam dicente
eodem p̄ba. **D**onor regis iudicium diligit.
Que ratio? **A**mirū quis constituit? est rex
a deo iudex oim in vindictā malefactorū /
laudem vero bonorū / neq; enī sine causa
gladium portat. **C**onfiteor hoc ipm pia gra
taq; recognitione / idem rex suis parentib;
litteris prout infra docebitur. **S**ed ve mū
do a scandalis / ve calūnantibus xpianissi
mum regem superbis / ita vt exclamare fas
habeat tam apud deum q̄ apud hoc con
cilium dei nam congregatū. **F**eci iudicium
et iusticiam ne tradas me calūnantib; me.
Et illud quod sequitur. **S**uscipe seruum
tuum in bonum / non calūnentur me sup
bi. **E**t a quibus oro calūnantibus querit
rex eripi. quales sunt iste calūnie. **D**icem?
pauci pro re tanta. vt protinus ad rem ve
niamus quā exponere atq; defendere missi
sumus nos humiles et deuoti eiusdē regis
ambasiatores. **E**cce calūnia dicentū etiaz
in hoc concilio / quam auribus his accepi
Quid queritis? **R**ex vester nō fecit iudicium
et iusticiā sup nec luctuosissima vnici fra
tris sui / quā vel dissimulauit vel indulxit.
Calūnantur ex aduerso plurimi dicentes
Rex itiq; iustificationē mortis illius non
iuste damnarē fecit vel pmisit. quā mortē
nō reprobare / sed approbare debuerat. au
ditis calūnias quaquāne sum dextrosū
et sinistrosum / quas quomō dissoluemus
Atendite patres orthodoxi. **A**llegatū nū
per hic audistis. et i epistola dominice cur
rentis scriptum est. **S**equamini inquit ve
stigia eius / qui peccatum non fecit. et hic ē
christus iesus quem inuenimus proprias
iniurias equanimiter indulxisse / qui cum
malediceretur sic: subdit petrus non ma
ledicebat cum patre nō cōminabat.
Ipsū vero patris sui dei diuinę legis
sue contumelias acriter repulisse legimus
semper. adeo q; referente **D**arco dicitū est
quādoq; de eo propter feruorem defendēs
de legis dei / quoniā i furore versus ē. **N**o
tat ista **C**hrysostomus sup illud mat. **V**ade retro
sathanas / vbi nos inculpat qui mires i
iniurijs dei sumus. acres vero et implacabi
les imo crudelēs in nostris vindicādis in
uenimur. **N**on sic moyses qui mansuetis
simus existens omniū qui erant in terra

mira seueritate preuaricatores legis diuinę
ne vindicare curauit. **R**ex igitur xpianissi
mus et vere mansuetissimus atq; totā ama
bilis / sequēdo vestigia eius qui peccatum
non fecit / pronus fuit ac indulgentissim⁹
in personalibus iniurijs / sicut et fuerat ipse
frater suus quo iubente nemo vnq; vita p
uatus est. **R**ecogitat idē rex velut ad sedi
ctum / q; reges israel clementes sunt. **E**t
illud **S**alomonis. **D**isericordia et veritas
custodiunt regem / et clementia roborat
tur thronus eius. **Q**uāobrem sicut tradit
in his parentibus istis misericordia in eo
supercalauit iudicium. dum de fratris aman
tissimi necē vindictam nō accepit. **A**uero
dum ad iniurias diuinę legis ac fidei / dū
in adulterationē sacrilegā verbi dei proce
sum est. ipse nulla ratione potuit hactenus
induci / vt dissimulante eas ferret. appro
bando iustificationē sceleratā hereticalem
et impiam huius execrande necis. **T**enuit
misericordiā in primo. veritatem in altero
custodiuit. **A**ccipite patres scripti me
moriter quēadmodum collaudauit. et gratias
egit ipse rex / huic sacro concilio. q; hęc
assertionem **Q**uibus tyrannis et damnas
uerat vt hereticas. **Q**ue quidem assertio si
cut referant predictę littere inuenta est ex te
stimonio fide digno / sufficienter contineri
in damnata ppositione defuncti **D**a. **J**o
parni / qui iustificare mortem hanc iustis
horribilem. **E**t ecce testimonium. **C**vi. magis
strorum in rheologia in his litteris quales
sunt apud iudices. **L**ectura vero tam istas
rum q; aliarū literarū atq; seccularum pla
ceat vt referretur in finem / ne fiat interim
nostra velut cicatrosa narratio. **P**orro
licet habeat paruitas mea / hoc loco patres
celeberrimi / grandem et multam aduersus
calūniantes me respondendi materiam nā
bilominus pudet me et pudere debet q; sup
pulis et cinis. si non ad imitationem xpi
capitis nostri. si non exemplo xpianissimi
regis vt presertim. si non ad publicam huius
sacri concilij iustionem. quāq; velut e
celo sonantem libens accipio / si nō in quā
nunc agam dissimulante circa proprias i
urias / quatenus illas dei ac fidei morosis
us. et eo efficacius quo patientius / possim
prosequi. **D**ecreui preterea nō insistere cir
ca relationem eorum que sunt in facto. de
quibus constare poterit et potest / quis vel
ra vel falsa dixerit in prospectu tam sacri

conclij. Nam conari oia falsa reuellere. et mordentes remordere. contentio potius ca-
nina est. muliebris peccat et indigna / q̄ gra-
uitas et p̄iana. **R**pus iam dixi et repeto / cui-
malediceres nō maledicebat / cū patere nō
p̄minabat. vbi satis q̄d sequamur admo-
nuit. **L**egi q̄ dixit vba in q̄ p̄ualerit sup-
nos. **S**equitur fructus. et impietatis n̄ris.
tu p̄piciaberis. fructus plane salubris et yber-
rimus. **F**uit ni fallor rex dauid cuius bec ver-
ba sunt qui cū malediceres a semey dixit ad
abisay nolente eū cōfodere. **D**imitte vt ma-
ledicat tibi si forte reddat tibi dōns bonū
p̄ maledictione hodierna. **P**orro si quē v-
bis p̄stringam / pusillū vel magnū / neq̄ ei
gloriosior me p̄fectū esse qualē iacobus loq̄t̄
dicens. qui verbo non offendit hic p̄fectus
est vir. venias supplex peto. **D**eniq̄ quali-
zelo vel intentione materia hāc fidei / castis-
sima mentis integritate tractandā p̄secut̄
vsq̄ modo fuerit / scis o cordiū deus inspe-
ctor / testimoniū tibi p̄hibente p̄scientia /
q̄ nihil tibi p̄scius sū aliud intendisse p̄-
cipaliter deliberato et recollecto iu se aīo ni
si dilectionem et emendationē hominū / cū
odio et extirpatione vitioꝝ et erroꝝ. etiam
vsq̄ ad certa discrimina corpis et vite. **D**oc-
odiū habebat q̄ dicit. **P**erfecto odio odes-
ram illos. **B**losa p̄fectū odiū est diligere na-
turā vel p̄sonā. culpā odisse. **S**ed quid se-
quit̄ inimici facti sunt tibi. p̄pterea si tale
tibi p̄tigerit amirari nō debeo. **V**etus ei
et trivulgo puerbiū est. **V**eritas odiū pa-
rit. **Q**uasi nihil tibi p̄scius sum. nihil om-
nis p̄clamo tremēs et pavidus cū ap̄lo / q̄
non in hoc iustificatus sum. **N**am qui me
iudicari dōns est. dominus ille magnus et ter-
ribilis. ante cuius tribunal stabimus oēs
Illic apte videbitur quo quis zelo qua sin-
ceritate et simplicitate / fidem ac legem suā
seruauerit / defenderit / et p̄ eadez certauerit.
Felix qui iudicare poterit ex v̄o corde. **F**elix
ei iudiciū et iusticiā. **F**elix qui imitatus su-
erit modo quo p̄dicimus xpm / p̄ptias tole-
rando et diuinas absq̄ vlla miseratione i-
urias p̄sequendo. **F**elix deniq̄ cui p̄ zelo
domus dei dici poterit. **I**ste sanctus pro
lege dei sui certauit vsq̄ mortem. et a ver-
bis impioꝝ non timuit. fundatus enī erat
supra firmā petrā. **H**is itaq̄ p̄locutiō
liberatus videor ab onerosissima inutili et
forte p̄brosa p̄tentione / respondendi pun-
ctualiter vel articulatum ad omnia que sūt

in facto circa processum Reuerendi patris
episcopi parisiensis. et inquisitores heretice
prauitatis in toto regno francie / **Q**ui pro-
cessus si sit in hac ciuitate **L**onstani. postu-
lamus atq̄ requirimus q̄ ponatur in ma-
nibus conclij constanter affirmo salua cu-
iuscunq̄ reuerentia et honore / q̄ aliter p̄-
die multa dicebantur q̄ habeat in se verus
p̄cessus. qualem autenticatum speramus
in breui recipere. **P**roinde quo ad process-
sus alios hic habitos / intendimus dū po-
stularos iudices habuerimus / copiam p̄-
tere / ac deinde procedere. et causam instrui-
ere. p̄ parte christianissimi regis / prout ras-
tionis ordo postulabit / et cū oim debita ces-
leritate. q̄ procrastinationes nō querimus
sed quod iustū est querimus iuste fieri / qd̄
iustus est inquit lex iuste exequeris. **C**redi-
te q̄ talis obinde fuit ad deum deprecatio
premissa. **D**eus iudiciū tuum regi da. **C**e-
rum submissimus ex persona regis eiusdez
Feci iudiciū et iusticiam / non tradas me
calumniantibus me. **I**llis itidem addidit̄
mus. **R**edime me a calumnijs hominum /
vt custodiam mandata tua. **S**uperstit̄
itaq̄ plurimi secundaz fontes calumnijs
am / vs̄ interim de prima sileamus / cuius id̄
pugnatio litteris istis inseritur. **H**ec est ca-
lumnia sicut audiuit ceteris iste sanctissim⁹
q̄ propositionem defendentem. **D**a. **J**o.
parui / et assertiones nouem excerptas ab
ipsa / rex idem christianissimus nō recte dā-
nari p̄ ordinarios iudices fidei fecit / p̄mi-
sit vel approbauit. **Q**ue quidem proposi-
tio iustificare nititur mortez fratris sui / iu-
bente domino duce burgundie per alios i-
fictam. **Q**ua super re conqueritur ipse rex
in his patentibus litteris. **T**estor attamē
deum in primis / me non leto ea sed mesto
ore recitaturū que continent / nisi q̄ ita fie-
ri defensio cause regis. imo catholice veri-
tatis et fidei nunc impellit. **P**rotestor igit̄
q̄ non ad iniuriam cuiuscunq̄ / nō in causā
sam criminalem vel personalem recensebo
ynam presentium litterarum particulam /
qua sic habetur ex persona regis / subinde
inquit. **Q**uid iniustius iustificatione cri-
minis / et talis criminis / in quo quid laude-
mus quid remuneremus perpendite. **N**ū-
quid auctores laudabimus. sed in eo defu-
it iudicialis auctoritas. et regiam nostram
sp̄rnens / inualidamq̄ predicans / et enoz
miser ledens / vsurpauit. tot abutens bene-

Propositio facta

ficis/tot necessitudinibus/ quibus maiestati nostre etiam ipso iacante tenetur obnoxius. **¶** Numquid ministros laudabimus? Sed eorum impietate prodicione vecordia crudelitate senicia cupiditate nihil exécrabilius fedius terrius excogitari potest. **¶** Numquid facti modum laudabimus? Sed hic per premeditatas diu insidias/per confederationem plurium/per simulationes blandas/per mille amicitiarum signa fallacia/ad subitum fraterni regis sanguinis exitum/tanquam de bestia processum est. et hoc hora tenebrarum/ et in tali ciuitate/ ubi securitas/ plebeis etiam et aduenis esse debuerat. **¶** Numquid operis rationem et causas laudabimus? At nihil ibi probabile prius/nihil posterius inductum est pro testimonio/ quod tali notorie constet quales sunt leges diuinas et civiles esse necesse est ubi vilissimus etiam homo rite vita priuatur. Qualis nempe lex non premonitum/non auditum/non conuictum/ morte damnauerit sicut ait nicodemus. sicut et a festo notatum est. Numquid tandem facinorosi uentum laudabimus/ et remuneratio ne dotabimur? Sed obinde florentissimum istud pridem regnum nostrum/ iam per septennium tot calamitatibus infandis attritum est/ tamen in eo sanguinis humani fassum fuit/ ut estimationem omnem effugiat. **¶** Hic plane est verus casus/ patres equissimi atque sapientissimi/ hic est casus cum acuto/ breuis sed valide reprobationis/ telo positus autentice. Quo cognito quid adhuc egemus testibus/ quid ambagibus verborum/ quid circuitionibus friuolis euasionum frustra nati necesse est. ubi mortem hanc comitate sunt lesa maiestas regia. assisiorum crudelitas impia. iuramentorum violatio fallax et blanda. legum omnium diuine naturalis et humane preuaricatio notoria. denique regni totius infanda calamitas et feda. **¶** Huiusmodi o mores. o tempora. sunt etiam in hoc sacro concilio/ qui tales circustantiarum notas vel non aduertentes/ vel nescientes/ vel dissimulantes (negari quippe non possunt) calumnias si rere non cessant aduersus damnationem reprobissime iustificationis huius latam. **¶** Prima calumnia. **¶** Calumniantur alii qui primo dicentes assertiones istas assertore caruisse. nec ex consequenti ueniunt in

dicio fidei reprobande. Sed respondemus primo/ quod in errorum damnatione non oportet assertorem dari. ubi notorium est et patens scandalum ex doctrina tali. Et rursus nec haberet nec habuissent huiusmodi assertiones assertores. sed habuisse processum indicat/ et nunc plurimos habere in hoc sacro concilio aduersam non pudentem partem gloriari. A qua factum est ut a loco hoc sacro et celebri/ unde veritatis elucidatio sperabatur inde pro obdolor falsitatis tenebre depressiores per populum christianum resperserint. Dedit occasionem decretum publicationis uotorum seu deliberationum/ priusquam examinarentur inter magistrorum/ et conferrentur ad inuicem cause/ rationesque dicendi. Quibus aspectis et libratione/ pars aduersa nihil probabiliter/ nihil solidi fundamenti. nullum denique robur auctoritatis comperta fuisse habuisse. Et hoc perspicue videbitur domino propicio. sed egre ferimus quod non citius atque prius. **¶** Secunda calumnia. **¶** Calumniantur alii secundo quod assertiones iste sunt infideliter et perperam/ presato magistro Jobanni parui per emulos attribute. Non strant belliter regis contrarium. quod monstrabitur in processu. ex ipsa propositionis inspectio ne liquefit quam hic examinanda et damnanda iudicialiter offerimus. Nec illa est vel similis/ quam in camera sua se presentente partim pronunciauit. partim pronunciarum fecit/ multis transcribentibus idem Johannes parui. que et postmodum per exemplaria multa uenditioni publice fuit et posita. Veritas est nec negamus/ quod de conclusionem finali propositionis istius secularissime. que conclusio est domini ducis Burgundie/ sicut asseruit sepe et loquitur singulariter de ipso quod in nullo culpam detur dum fecit interficere ducem Aurelianensem sumptus quinque sex septem assertiones non propterea dolo malo vel ad veritatis immutationem. sed ut honor ipsius ducis burgundie quantum fieri potuerat/ celando nominem eius seruaretur. Quale est igitur ea que in obsequium facta sunt/ in maleficum retorquere? Porro non secus euenit in hoc concilio dum assertiones absque asserentis nomine nunciate sunt/ quod verum videmus in grande preiudicium cause fidei et catholice veritatis. quia non ita potuit in

telligentia dictorum et causis assumi dice-
 di. **Tertia calumnia.** Sequitur alio-
 rum calumnia tertia idem dicentium quod
 priores sed et alio capite. Contendunt eni
 magistrum Johannem parvi veritates oc-
 to pro sua maiore posuisse. que ab ipis as-
 sertionibus plurimum sunt dissimiles. At
 vero calumnia talis non releuat in aliquo
 sed aggrauat. et gladio proprio facientem
 iugulat. Primo quoniam pretense veritas
 res iste quedam reperiuntur in fide et mo-
 ribus erronee/ vt tertia quarta sexta et septima.
 Alie/ vel false/ vel iniuriose/ scandolose et
 piarum aurium offensiuę/ imo et sacrilege
 si examinatio debita fiat. Fatemur proin-
 de assertiones istas nouem non esse totali-
 ter extractas ex pretensis octo veritatibus
 quia ex conclusione principali tres vt pre-
 mititur sumpte sunt. reliquas vero cu plu-
 ribus alijs continent articuli quatuor hac
 illac sparsim inducti pro maiore cum suis
 probationibus. Quis preterea nescit pos-
 uisse propositiones plures et varias scri-
 ptas fuisse pro eadem conclusione insti-
 tuta. imo et sic actum esse bis aut ter for-
 suan inuenietur testimonio fide digno.
 Fuit autem vna variationis occasio/ pro-
 positio facta parisijs in castro lupare pro
 parte domine tunc ducisse Aurelian. ad im-
 pugnationem prefate propositionis Jo-
 han. parui. Ita q non est verum salua pa-
 ce dicentis/ q illa sua propositio non fuit
 rit ipso viuente quomodolibet impugna-
 ta. Tur autem non damnata iudicialiter
 fuerit/ plurima dici possent. sed amica bre-
 uitas et loquendi sobrietas non patitur.
 Horum est illud ciceronis. Inter arma si-
 lent leges. qui audit intelligat. **Denique**
 hanc cum prioribus calumniam/ vnu ver-
 bum dissoluit. quia nihil actum est/ nihil
 processum iudicialiter contra personam ali-
 quam. sed dicitur contra quaternum istu
 et alios similis tenoris. damnando doctri-
 nam in eis pestiferam/ cum assertionibus
 istis nouem/ et alijs illic positis. quisquis
 auctor vel non auctor extiterit. **Quarta**
 calumnia. **Sequitur aliorum calum-**
 nia quarta. Veritatem inquit habent
 assertiones iste specialiter prima principa-
 lis/ et hoc in casu diuine reuelationis. Sz
 facilis est responsio/ dicere/ doce me de re-
 uelatione. Nam absurdum et blasphemie

proximum est detorquere diuinam reuelationem
 passim in casibus assertionis illi-
 us Bullas e celis super hoc non recepim⁹
 sed in oppositum scripturas de celis habe-
 mus autenticas. **Quinta calumnia.**
Veniamus ad alteram calumniam qn-
 tam. Assertiones iste/ dicunt multi/ vere
 sunt in casu inuitabilis necessitatis. Dic-
 est principalis locus refugij partis aduer-
 se/ delitescunt in hoc antro subdole/ et ober-
 rantes ratiocinationum vnlpecule. Do-
 cuit hoc lectura quaternorum et allegatio-
 num/ fulcire conantium partem istam. In
 loco hoc publice sessionis conuincantur.
 et hoc per inspectionem omnium fere sce-
 dularum/ ratiocinantium pro verificatio-
 ne huiusmodi assertionum. **At vero cre-**
 dite patres orthodoxi/ defecerunt scrutan-
 tes scrutinio. et meditari sunt inania. Res-
 peremus hic pauca pro plurimis/ que ad-
 uersus calumniam istam et allegata et scri-
 pta sunt. Sunt nimirum assertiones iste
 preter octauam vniuersaliter posite. neqz
 ad casum inuitabilis necessitatis coarta-
 te. imo potius exclusę/ quo casu etiam in-
 uitabilis necessitatis/ negaremus eas ex
 forma loquendi veras esse. q scilicet meri-
 torium esset nedum occidere/ sed occidi fa-
 cere per insidias et villane sine diffama-
 tione etc. **Omissa vero contentione su-**
 per hoc. constat vt predicimus assertiones
 istas octo sumendas esse pro vniuersalibus
 ex quadruplici radice. Primo ex vsu com-
 muni et vulgaris acceptionis. Secundo
 ex forma sue locutionis. Tertio ex modo
 syllogistice applicationis. Et quarto ex
 teologicis sermonibus ac moralibus regu-
 lis/ in quibus indefinita pro vniuersali so-
 let poni. Declamationes omittere fastidij
 timor cogit. Nam in prima multiplex di-
 stributionis signum ponitur dum ait. li-
 citus est vnicuiqz subdito etc. Sed et quar-
 ta palam est vniuersalis dicens. q quili-
 bet tyrannus debet interfici per insidias
 etc. Porro quid dicemus de nona que sic
 habet. In casu socialitatis/ iuramenti pro-
 missionis/ seu confederationis factarum
 ab vno milite ad alterum quocunqz mo-
 do id fiat aut fieri possit. Si contingat q
 istud vertatur in preiudicium vnius pro-
 mittentium/ aut confederatoru/ sponse sue
 aut suorum liberorum. ipse de nullo reuel-

Propositio facta constantie

eas obseruare. Pro quid vniuersalius/ac
proinde quid absurdius/quid falsius/quid
dementius dici potest? Sed non minus
inepta est defensio qua dicunt aliqui/ista
ideo veram esse/quia preiudiciū capit tan
tūmodo pro preiudicio anime qd est pec
catum mortale vel veniale. Atvero forma
propositionis vulpeculā hanc interimit.
quoniā homo non iurat in preiudiciū ani
me vxoris sue vel liberorū. Confutatur et
ex cōmuni modo loquendi apud vulgus/
apud iuristas et iudices. Unde et papias
dicit preiudiciū esse impedimentū in cau
sa. Rursus eque turpis et friuola est fuga/
dicendo qd preiudiciū analogice dicitur
de preiudicio spiritali et temporali. Pos
tremo etiam vbi preiudiciū concederetur
non posse dici nisi de preiudicio anime/
quod esset contra ius. Verū tamen homo
pro conseruatione iuramenti deberet hu
iusmodi preiudiciū non quidem facere/
sed ab alio factum pati/pro conseruatione
iuramenti. Patet in iuramentis per metū
extortis. Quanta est igit o salutifer chri
ste/scandali materia aduersus hoc concili
um/et constituentem ipsum/bonos et gra
ues literatissimos et peritissimos vtroq; iu
re. qd iam per vndecim menses vel eo circa
ventilari visa est hec doctrina tam paten
ter hereticalis/imo et sacrilega/tanquā de
propositione dubitabili/vel opinabili/aut
forsitan vera que secularibus illiteratis ne
dum christianis/sed et iudeis/paganis/et
barbaris debet esse notissima prout in his
patentibus literis rex perorauit. Habe
ret hoc loco paruitas mea instissimam in
uehendi causam aduersus famosos quos
dam libellos/innitentes super hoc casu in
euitabilis necessitatis. qui traditi sunt per
primum ex iudicibus in iudicio. et protin
nus data copia est habere volentibus. In
quibus quos atroces iniurie dicantur ad
uersus hoc concilium super cōdemnatio
ne errorum/aduersus xpianissimum regem
francozum/et enormiter supra modum ad
uersus prefulgidū illud iubar ecclesie pari
fici vniuersitatem. demū contra personas
diuerse dignitatis et gradus. recogitare ne
dum legere proorsus horror est. Quibus ta
men addita est hec iniuria/qd respondendi
locus negatus est vel nō dat. Illic auctor
inter cetera cadit in foueam quā fecit. dum
damnat et irridet ignorantiaz logice apud

illum qui cōsequentiā istam facit. Contra
dicatoria istius licitū est vnicuiq; rē. est ver
ra/ergo ipa falsa/per legem cōtradictoriaz
qua nulla melior est cōsequētia. Nulla vō
fallacior illa quā ipse facit et aduerso saltez
implicite dum arguit sic. Verū est in aliq
casu possibili/vtputa in euitabilis necessi
tatis/qd licet occidere tyrannū. ergo licitū
est vnicuiq; rē. Nam oppositum cōsequē
tis stat cum antecedente/in casibus plurib;
mis centū vel mille. Sed hec interim mo
destie et breuitatis zelus pretereat. Sexta
calūnia. Veniamus ad sextam calūniā
dicentū qd assertiones iste sunt satis expo
nibiles ad aliquē sensum verū. Responde
mus negatiue. si iuxta regulam bilarij pal
legatam/et in scedula fratrum mendicantiū
positaz perspicue pro nostro proposito/intel
ligentia dīctorū et causis assumatur dicen
di. obinando scz conclusionē cum pmissis
et premissas cum probationib; ad inuicē.
Ceterū etsi verum esset id quod allegatur
de exponibilitate ad aliquē sensum verū.
nihilominus propter casus longe plures
falsissimos et notorie scandalosos/redderē
tur cōdemnāde. vt alis in quodaz sermone
et in scedulis que legentur deductum est.
Septima calūnia. Respondemus alte
ri calūnie. que a veritate vacua per nume
rositate conatur euincere. dicens assertō
nes istas plures habere defensores qd op
pugnatores. sunt idcirco vere vel saltē opi
nabiles. O fallacissima et hereticis atq; er
roribus fauēs calūnia. Non insequeris in
quit lex multitudinē ad faciendū malum.
Quare: quia stultorū et etiaz malorū infini
tus est numerus. Nihilomin⁹ si ad numez
et meritū placeat attendere/nō dubitamus
multo plures/atq; grauioris auctoritatis
nos habere tā in hoc sacro concilio/qd ali
bi. attento qd plures magistri p̄sertim secu
lares/nondū dederunt deliberationes sus
as vt intelleximus. sicut illi de in dīta na
tione anglicana/prout fertur. quos tamen
vidimus strennuos et industrios pugiles
aduersus hereticaz prauitatem absq; vlla
acceptioe personarum/vel patrie/etiam
proprie. Attento preterea modo deliberan
di/quem fecerunt fratres mendicantes de
quatuor ordinibus/qui sunt illi facientes
huic numerum. Putamus enim non esse
cum eis duos magistros in theologia secu
lares/vel si veniant ad ternariū totum est

Attento rursus / multas esse causas extrinsecas / que mouerūt aut mouisse presumuntur / p̄dictos fratres ad ita deliberandū in modum cuiusdam conuenticuli / ne dicam⁹ conspirationis. qualis sit ipsorum habitudo ad vniuersitatē parisiē. plures noūt. Sed hoc referre dimittentes offendiculi formidine. dicimus ad excusationē multorum / q̄ in informatione plenaria caruerunt et in iure et in facto ex quo ius oritur. Quid igitur mirandum si ad pauca aspicientes / defacili enūciauerunt. quibus si collationi mutue maiorum ad inuicem et cum eis interesse datum fuisset. quē admodum tanta et tam diuturna quantū est instantia a dominis cōmissarijs in causis fidei. existimare non possumus quin mutassent vota sua. **R**ursus attendendū est / q̄ materia presens non est sic appropriata theologis quin conueniat dñis canonistis et legistis apud quos materia preceptorū decalogi propter applicationem eorum faciendam ad iudicia / particularius et exquisitis enucleata est / q̄ apud theologos. Quales plerūmi sunt qui canones iura et leges est speculatiue studuerunt. ad praxim tamen operis iudicialis nequaquā iraduerūt. Erūt igitur tales / imo et laici prudentes et boni iudicij. magistri in super moralibus eruditi super eorum deliberatione quid sentiat consulendi. **O**ctaua calumnia. Subiungamus pro calumnia octaua corū qui dicunt q̄ assertiones iste / ideo quia reprobate ac damnate sunt parisijs / et hic reprobati querūtur. peperunt infinita scandala et parient / etiam vsq̄ ad totalem destructionem cōmunitatis. Fatemur cum xpianissimo rege ac vniuersitate parisiē. sicut et experientia pro chdolor nimis edocuit / q̄ assertiones iste et propositio continens ea / dederunt infinita scandala. sed q̄ ex reprobatione et damnatione sua / scandalum tamen multiplex datus sit / vel negamus omnino vel dicimus q̄ scandalisati per huiusmodi cōdemnationes / nedum non habuerūt causam rationabilem scandali. sed ex hoc reddunt se ac de scandalo in fide / et de bonis moribus / in nmo et de pertinacia multipliciter ac uebementer suspectos. Uideāt igitur qui reuoluent iniurias que cōtingerunt et calamitates ad reprobationes hui⁹ pestifere doctrine / ne dum alios inculpate latagunt assentientes damnationi. ipsi assentientes incidant in fontem et laqueum inextricabilem non soluz heretice prauitatis / et fautorie / homicidiorū / periniorum / ac insidiarū / ac seditionū sine numero / sed in p̄tinacis obstinationis damnabilem / et v̄tegressibile laborintum se detrudant / ac detrusos manifestent. Neq̄ enī certior ē errantū p̄tinacia q̄ si ob veritatis publicas tentionem / vel damnationem erroris notorij guerras moueat quis / seditiones et bella. aut mouentibz pinde faueat atq̄ consentiat / sed in his pro nūc insistere nō est nostrū.

Nona calumnia. Sup addit nona calūnia dicentū assertiones istas spectare non ad iudiciū fidei / sed ad causam sanguinis / et quia cōcernunt p̄cepta decalogi / que idcirco ad fidem nō p̄tinent / quia continent euidentiā in lumine naturali. **C**ōcedam⁹ in primis q̄ homicidiū in se cōsideratum spectat ad causam sanguinis criminalem. Sed homicidij iustificatio / p̄sertim p̄ ius diuinū atq̄ canonicū / tanq̄ illud sit licitū laudabile et meritorij / pertinet v̄tq̄ ad iudiciū et iudices fidei. Est enī longe aliud loqui de homicidio / aliud de homicidij iustificatione. sicut aliud est furtū. aliud est furti approbatio. Porro dum addit hec calūnia p̄cepta decalogi nō esse de fide etiam proprie dicta. fallit et fallit. sicut alibi p̄p̄tūa et irrefragabili ratione monstratū est. **E**docuit hoc tituli formatio obinde p̄ueniens vt fertur / dum questū est vtrum benouem assertiones sine fidei iudicio reprobande / sed hoc fieri p̄curans incidit in fontem quā fecit. **D**ecima calūnia. Subinfertur tandē vltima pro nūc calūnia que me pariter cum rege querit in uolucere / tanq̄ aliquid execrabile cōmiserim. Ecce iniquiū / iste xpianissimū regē exponit discrimini turpis note erroris vel heresis in causa quā nō voluit nec vult assumere. **D**ico r̄ideo primo q̄ neq̄ regem neq̄ prudētissimū consiliū suū totū / neq̄ vniuersitates neq̄ platos / neq̄ clerū sui regni / ita in manu mea teneo. q̄ eos sufficiā vel debeā phibere a defensione cause fidei / neq̄ certe volo. **O**b hoc enī rex dicit xpianissim⁹ velut antonomatice / quia fidez p̄git et defendit. **D**ico sc̄do / q̄ anteq̄ rex veniret hic in causam. assumpsi mibi causam ipaz modo quo decebat theologum. a quo modo neq̄ discessi / neq̄ discedo / neq̄ discedam deo mibi propicio / sicut reperiri debet in

Propositio facta constantie

actis me ita respondisse. Erat modus pcedendi p denūciationē euangelicā/ contra doctrinā erroneā in fide et morib/ ac multipliciter scandalosā. **D**ico tertio q̄ duz sensi cōmissarios in causis fidei aliter intēdere. qz citabant me vt irem diuionē. et tu- tius mihi forte fuisset ire in babilones/ qz insup nihil intendebā pcedere contra per- sonam qualēcunqz/ nec per strepitum et si- guram iudicij/ interrogatus si facerē meaz partē. respondi q̄ bñdī denūciationē con- tra psonā neqz feceram neqz faciebam. et re- tribuat deus in bonū illis/ qui contra fata- gentes oppositum quibus ignoscat deus/ meā innocentā et simplicitatē reuelauerūt. **H**oc memori gratāqz mente retineo. **D**i- co quarto q̄ si materia stetit in puris ter- minis theologicis/ tractando eā stilo theo- logico qualis p̄descriptus est/ ita q̄ de inf- esse psonali cuiuscunqz psonē nequaquā fuis- set actū/ nō opus fuisset introducere regis autoritatē. **H**unc autē dum res tractata est et tractat per aduocatos et procuratores/ et no- tarios/ et per strepitū et figurā iudicij/ sensit aduersa pars/ credite sensimus et nos/ q̄ di- uitiibus et diuitijs opus erat. **E**t ecce lras instructionis missas per partem aduersaz ex hoc loco in burgundiā/ que satis hoc in- dicant/ sed eas p̄palare iussio sacri hui⁹ con- cilij cum p̄posita modestia/ nō pmittit. **H**ic vero iuridicus procedēdi modus/ qualis p̄dictus est/ multos exterruit/ ne manife- stas hereses hic dogmatizatas et notorie p̄- dicatas/ vellent vel auderent denūciare iu- dicibus. **Q**uis autē sit stilus i hac fidei ma- teria practicandī scedula posterius legēda docebit. **C**oncludēdo tandē et cōstanter affirmo/ me firmiter credere et nullaten⁹ du- bitare/ q̄ hec doctrina p̄positionis defendē- tis magistrū Jo. pui cum suis assertionib/ sicut innenta et in isto codice continet/ ē er- ronea in fide et morib/ ac multipliciter sca- dalosa. **Q**z si fuerit aliquis/ vel aliqui/ quā- tuncunqz multiplices/ volētes xpianissimū regem calūniari/ q̄ nō fecerūt in hac pte iu- diciū et iusticiā/ credendo et credi mandan- do sicut modo dicim⁹/ et sicut opatus ē/ ego nēdū nomine regis xpianissimi/ sed etiam proprio nomine cōstituo me partē defen- dentem ad penam talionis/ pro me et mihi adherere volentibus in hac parte/ et coram hoc sacrosancto et vniuersali concilio/ dei nutu congregato. **D**ico partem defenden-

tem. attendite. quia p̄tem accusantē contra psonā aliquā neqz feci/ neqz facere pro nūc nisi quid aliud vigeat/ dispositū. **N**on enī mihi colluctatio est aduersus carnē et san- guinem/ sed aduersus principes tenebrarū barū et c. **F**aciat igitur similiter ps aduersa ponat psonam p̄p̄iam in querela dñi sui/ imo certe p̄silio meo nō faciat aut si fecerit cōquiescat. **A**bsit a me vt gaudeā sup iniq- tate et nō congaudeā veritati. **S**ed ecce patres orthodoxi/ deo iure amabiles/ dum inter loquenduz reor/ queo mentis oculos ad p̄sumptū thema quo dicimus. **D**eus iudiciū tuū regi da. rapio: quodāmodo de viuis ad mortuos/ dum id qd̄ subditur in tueor/ et iusticiā tuā filio regis. **E**t si aduer- site precor/ interim p̄res benignissimi/ viri- mie quoqz iusticie obliuionē nō acceperūt. **A**duerte nūc paulisp ad me auribus v̄re carnis et oculis. atqz sp̄ialib/ oculis et auri- bus. quid filius regis et frater istius ludo- uici in clyte memorie dux olim aurelianū māfuetissimus/ et benignus/ elegantis for- me. p̄p̄icacissime sagacitatis eloquētie sin- gularis et pene incomparabilis. quid in quaz nunc ipse/ imo quid sanguis suus clamer ad hoc sacrum conciliū/ misericordi pietate pensate/ cōpatiētes estote et innata tene- ritudine misericordie cordialis. reuoluen- tes vobiscum intra miciviscera/ quo clamo- re/ quo gemitu/ quo plangore/ querat mo- do iusticiā. **N**ō equidē sicut existimo tārū dem p̄ ipā morte nature. qz scit q̄ mortu⁹ ē quāqz moriturus. quātū p̄ tali mortis mo- do cōquerit. quātū p̄terea pro crudelissi- me necis sue iustificatione que est infamie mors altera. mors cōtinua. mors indigna neqz minus fugibilis q̄ sit ipā mors natu- re. **H**ec siquidem infamie mors civilis/ ne- dum viuentes interimat. sed desinit i mor- tuos. non vnū vel duos interficit sed poste- ritatem totā. totū genus et affines diro la- cerat ignominie celo. nos tres precipue fi- lios illustres ac ingenuos supstitites. quoqz vnus obfes. alter captiuus detinetur in an- glia. non vt proditores quidē. sed vt regis ac regni fidelissimi defensores. **S**i datū esset bis liberis/ pupillis orphanis et ca- priuis/ astare coram reuerendissimo ac ce- leberrimo cetu presenti. si fas alloqui. plus plancibus. plus suspirijs. plus singultib/ bus. lachrymis et gemitibus. quaz ore vel vocibus clamarent. **D**ate patri. **D**ate

nobis iusticia. **O**si peccantes eos et aduo-
lutos vestris sanctis pedibus cerneret hi mi-
sericordes oculi vestri. concipite quibus ia-
culis intime compassionis vulnerarent p[er]s[on]as
sima corda vestra. quia neque verbis extrap-
ferre. neque intra me pro rei magnitudine co-
prehendere sufficio/ quod cupio. perficite quod
nequeo. **C**eterum nuquid non obsecro suffi-
cere debuerat/ patres sapientissimi atque mi-
sericordissimi/ nature morte immatura ca-
liter insidisse patri? Tollat ergo mors alte-
ra/ qua sacrilega impietate crudeliter infer-
re ac renouare non cessat tam patri mortuo/
quam superstiti generosissime. pli sue/ libellus
hic vere famosissimus? ut rex scribit. vere he-
reticalis. scandalosus. humani federis emu-
lus. catholice condempnat. sceleratissimus. vi-
perus. legis decalogi impugnat. quin
etiam miseramini pereantium animarum/ pa-
tres ac domini misericordes. illorum videlicet
nullum loquendo/ qui damnabiliter. ita pro-
fecto est. damnabiliter/ in perniciem p[ro]prie sa-
luis et aliene/ libellum hunc letiferum pertina-
ci animositate defendit/ et seruare contem-
dunt ne pereat. **E**t ego nunc in spiritu le-
nitatis in spiritu sacri concilii presentis/ qui
est spiritus pacis et concordie. spiritus cari-
tatis que benigna est. que nec inflatur/ nec
irritatur. conuerto vocem meam ad vos/ reuertens
de pater ac domine domine **A**rrabatenensis/ cum qui
vixi olim familiariter et benigne. **A**d vos
similiter magister petre/ vice domini Remensis
compariora charissime/ quos ego diligo in
veritate dilexi/ et diligam domino propicio. **N**az
qui non diligit manet in morte. optabilis
autem esset perdere vitam carnis quam in tali viue-
re morte mentis. **I**nterrogo vos nunc aliter
qua. **R**idete procor. imo tacentibus vobis rursus
debo ipse pro vobis. **N**one diligitis salutem
temporalem simul et spiritualem illustrissimi prin-
cipis domini ducis **B**urgundie. **D**iligitis scio
non diligitis securitatem in dextera posterita-
tis sue in dominis hereditatis. **D**iligitis scio.
Nunquid p[er]icula non aduertitis vero
iudicio rationis mortem quam loquimur/ prauo
consilio perpetrata. quale et qualiter nunquam
prudenter recolende memorie philip-
pus attentasset. **P**uto quod sic aduertitis.
neque si affuissetis/ eratis enim tunc in italia/
dedissetis tale consilium/ de quali dum aliquando
viuere patre prefato/ fuisset aliquis sermo
habitus per nonnullos/ continuo camera cecidit
et medicum suum inueniens/ mestus ac turbidus

clamauit. **B**eatus vir qui non abiit in con-
silio impiorum. **D**enique cognitum est quod mortem
hanc mortem ut patrefacta est et annotata/ sic ipse
dominus dux p[er]is exhorruit/ deestatusque est ut
diceret dominis de regio sanguine. **D**iabolus
inquit mihi persuasit. **Q**uod si mors iusta fuit/
sit iustificatio peior. sit defensio iustificatio-
nis pessima dominus est. **V**incat igitur vos. non
ego sed veritas. sed ratio sed pietas per sa-
lutem animarum vestrarum/ et per illam quam vos
expauescere ac refugere conuenit penam er-
rantium. per illam denique seueritatem sententie/
qua christianissimus rex francoy/ supremus
noster dominus cois/ per litteras patres suas/ cre-
ditur dicenti/ his oculis vidi. his manibus
palpauit eas. damnat hunc libellum tanquam in-
iuriosum regie maiestatis sue. mandatque
plecti defendentes illum pena crimini tali de-
bita/ que qualis sit non latet vos scio. et hec
cogibeat temporalis pena/ si non retrahere suffi-
cit canonica vel eterna. **T**andem ego ipse
revertor ad vos patres orthodoxi/ suppli-
cans petens et obtestans per desiderium il-
lud quod habent reuerentissime ac deo ama-
biles paternitates vestre ad salutem animarum ad
extirpationem errorum/ et correctionem errantium
siquid mouet illa **E**zechielis imo dei per
ezech expauescenda horribilis tuba/ que p[er]
euntium in erroribus et peccatis intonat sangui-
nem a speculatore murus requiri/ tollatur
per iudiciale huius sacrosancti concilii sen-
tentiam/ libellus iste famosissimus/ morti-
fer/ et hereticalis/ et eradat memoria eius a
populo christiano. **E**t quid etiam membranas
occupat/ ut quid legentes et audientes sua
contagione sedat inficit concularque? **H**oc
in recessu suo quesivit serenissimus rex ro-
manorum. **S**upersit scedula patens cui sig-
illum suum impressum est. **E**t quid pari-
sius egerit/ fame vox insonat. **H**oc ipsum
petit. hoc suadet. hoc obtestat christianissi-
mus rex francoy. **H**oc preclarissima pari-
sienis vniuersitas/ et alij quam plurimi. **H**oc
nos postremo humiles sui ambasiatores
supplicibus votis exoramus/ quatenus in
hoc adiutores sitis. dando regi iudicium/
et iusticiam filio regis. sequendo vestigia christi/
qui ad hoc venit in mundum/ ut oues erran-
tes ad se reduceret. **S**ic itaque de
prius errantibus si non obdormuerint.
si non in errore cepto prinaces quod absit/ ex-
titerint dicet ex sententia illud de epla domini
currentis. **E**ritis aliqui sicut oues errantes

Sermo de errorib' circa

sed nunc inuersi estis ad pastorem et episcopum aiarum vestrorum. Ad hoc quippe tendit oratio proposita vice thematis. deus iudicium tuum regi da et iusticiam tuam filio regis. Terminabimus in hoc prima presentis actus partem. reliqua per lecturam litterarum quarundam et scedularum quantum audire placuerit finietur. Finis propositio facta a domino cancellario parisiensi coram concilio generali constanti. ex parte regis francie.

Et tunc postmodum dictus cancellarius parisiensi. Ac magistri Jordanis morini b. p. de versailles ambasciatores prefati christianissimi francorum regis et eius nomine pederunt coram toto concilio generali. et in manibus pthonotarij Januensis. sub custodia concilij tradiderunt litteras. et aliam inuenerunt subsequenti prebentia instrumentorum ab omnibus pthonotarijs et notarijs. de quibus dictis datis et protestatis. Primo quedam paruum sexternum papireum continentem tres pres principales. In prima proponebant sex conclusiones theologice contra propositionem cuiusdam Johis parui et doctrinam in eadem contentam et incipit Quia ex patentibus etc. In secunda erant octo regule super stilo theologico tenedo in condemnatione errorum cum certis requisitis. Et incipit super omnia vincit veritas. In tertia erat breuis scedula petitua exaltationis facienda de deliberatione quatuor ordinum medicantium super. it. assertionibus etc. Et incipit attendens christianissimus. Cuius quaterni magna pars fuit tunc lecta et specialiter resqueste. Item magnam litteram regis patentem super condemnatione dicte propositionis b. Jo. parui et incipit Regia maiestas nostra.

Item quendam magnam quaternum papireum signatum signis duorum notarioz continentem propositionem magistri Johis parui. Item instrumentum aduocationis domini cancellarij parisiensi super propositione per eum ex parte vniuersitatis parisiensi. als facta coram rege francorum. Item scedula papiream continentem appellationem a iudicibus fidei super publicatione votoz etc. Item litteram patentem vniuersitatis parisiensi. super approbatione sententiarum domini episcopi parisiensi. Item quedam quaternum papireum in quo continebat deliberationem fratrum de quatuor ordinibus medicantium super noue assertionibus. Finis.

Sermo eiusdem coram commissarijs fidei. de erroribus contra fidem et mores circa preceptum non occides

Estimo me beatum apud te Osaerosanctum Constanti. concilium. Ocerus celebris reuerendorum patrum ac ceterorum dominorum in omni sapientia et doctrina ac morum honestate fulgentium. Estimo inquam me beatum apud te cum sim me defensurus hodie maxime te sciente oia nedum que apud iudeos sed christianos sunt consuetudines et questiones propter quod obsecro ut patienter me audias. Tunc verbis illis beatissimi lucas cuius hodie natalis instat celebratas qui comes indiuiduus fuit egregij doctoris pauli lucas inquit est mecum solus et alibi. Salutat vos lucas medicus carissimus. Cuius verba oia sunt medicina. Unde cum paulus fuisset a festo traditus in vinculis agrippe regi. Dixit idem rex ei permittit tibi rationes reddere pro temetipso. Tunc paulus extenta manu. Estimo me beatum inquit apud te rex agrippe cum sim me defensurus hodie maxime te sciente oia que apud iudeos sunt consuetudines et questiones propter quod obsecro ut patienter me audias. Sic ego de materia. it. assertionum reuerentissimis patribus ac ceteris dominis commissarijs in causis fidei per me nunciaturum ex ipsoz nunc ordinatoe roem reddidurus. Estimo me beatum propter quod obsecro vniuersum que ut patienter me audiat. Et in primis quod donanda est ordo dicendis et euitanda confusio. hinc est in super primo doctrinali absque ulla circuitate vel apparatu sermone quibus materiam tractat accedam. Denique rememoranda est ne distinctio ne fallat nos equocato distinctioz memi me notasse dum predicatas. it. assertiones cum suis reprobatoz nunciari. Possunt itaque materiaz hanc dupli considerare. vno modo pure theologice et absolute per consideratoz ad conformitatem vel deformitatem secundum leges diuinas traditas in scriptis sacra. Alio modo magis respectiue et secundum terminos iuris positui. in primo modo tractat de interesse ipsius fidei. in secundo de interesse personali. vel ita dicam posse nos vno modo considerare assertiones. vel alio modo ipsos assertores aut reprobatores. Primum hactenus obseruauimus in omni iudicio raris quibus in hoc sacro concilio. Recogitans primo professioz meam et officium cancellarij pisi cui indigno deferuio quam pisi sic tractant vice fidei per sacra theologice facultate domini desertis frequenter a diuersis modis patribus imo et a romana curia nunquam que habeat de facultate doctrinale iudicium vbi nihil vnquam agit de personis nisi per salute